

RAPPORT Nr. 101

Onderscheid tussen werknemer en zelfstandige – Evaluatie van de Arbeidsrelatiewet – Opvolging van het advies nr. 1.970

---

22 november 2016

2.767/1

R A P P O R T Nr. 101

Onderwerp: Onderscheid tussen werknemer en zelfstandige – Evaluatie van de Arbeidsrelatiewet – Opmenging van het advies nr. 1.970

De Nationale Arbeidsraad heeft op 26 januari 2016 het advies nr. 1.970 uitgebracht inzake de evaluatie van de Arbeidsrelatiewet.

Gelet op het tijdsbestek dat hem werd gelaten, heeft de Raad ervoor geopteerd om in het advies nr. 1.970 drie thema's te behandelen als eerste beoordeling van de effectiviteit van de Arbeidsrelatiewet. De Raad heeft zich gebogen over de werking van de administratieve commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, de werking van de vereenvoudigde procedure voor de vaststelling van specifieke criteria en de werking van de Arbeidsrelatiewet in het kader van grensoverschrijdende fraude (sociale dumping).

In zijn advies nr. 1.970 heeft de Raad geoordeeld dat door de invoering van een sectorale aanpak door de wet van 25 augustus 2012, de evaluatie van de Arbeidsrelatiewet, voor wat de criteria betreft, zich dient toe te leggen op de genomen sectorale regelingen.

De Raad stelde vast dat hij over onvoldoende informatie beschikte om die beoordeling van de sectorale regelingen te maken. In het advies nr. 1970 werd dan ook aan de bevoegde overheidsdienst gevraagd om een aantal vragen voor te leggen aan de paritaire comités. Na ontvangst van deze antwoorden, beoogde de Raad zijn onderzoek voor te zetten omtrent de effectiviteit van de criteria voor de beoordeling van het onderscheid tussen werknemer en zelfstandige in de Arbeidsrelatiewet.

Het navolgend rapport kadert dan ook in deze werkzaamheden. De Raad gaat dieper in op de antwoorden van de paritaire comités over de Arbeidsrelatiewet en wil hierbij de aandacht vestigen op een aantal bezorgdheden van de paritaire comités.

Het dossier werd toevertrouwd aan de commissie Individuele Arbeidsverhoudingen - Sociale Zekerheid.

Op verslag van deze commissie heeft de Raad op 22 november 2016 het navolgend rapport uitgebracht.

x x x

RAPPORT VAN DE NATIONALE ARBEIDSRAAD

I. RETROACTA EN DEMARCHE VAN DE RAAD

De Nationale Arbeidsraad heeft op 26 januari 2016 het advies nr. 1.970 uitgebracht inzake de evaluatie van de Arbeidsrelatiewet.

Het artikel 342 van Titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006 betreffende de aard van de arbeidsrelaties (hierna Arbeidsrelatiewet) voorziet dat Titel XIII twee jaar na haar inwerkingtreding het voorwerp dient uit te maken van een evaluatie door de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor Zelfstandigen en Kleine en Middelgrote Ondernemingen.

Gelet op het tijdsbestek dat hem werd gelaten, heeft de Raad ervoor geopteerd om in het advies nr. 1.970 drie thema's te behandelen als eerste beoordeling van de effectiviteit van de Arbeidsrelatiewet. De Raad heeft zich gebogen over de werking van de administratieve commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, de werking van de vereenvoudigde procedure voor de vaststelling van specifieke criteria en de werking van de Arbeidsrelatiewet in het kader van grensoverschrijdende fraude (sociale dumping).

De Raad heeft zich in het kader van deze evaluatie dan ook verdiept in de criteria die zijn opgenomen in de Arbeidsrelatiewet of in de koninklijke besluiten in uitvoering van deze wet.

Voor wat betreft de beoordeling van de vier algemene criteria die van toepassing zijn op alle arbeidsrelaties, werd hun toepassing nagekeken in de beslissingen van de administratieve commissie, die in extenso opgenomen worden in diens jaarverslagen. Verder werd een thematisch overzicht gemaakt van de rechtspraak voor de periode 2007-2014. Daarnaast werd een analyse gemaakt van de specifieke criteria die uitgewerkt werden voor de toepassing van het weerlegbaar vermoeden door een aantal (sub)sectoren en opgenomen werden in een reeks koninklijke besluiten in uitvoering van de Arbeidsrelatiewet.

In zijn advies nr. 1.970 heeft de Raad geoordeeld dat door de invoering van een sectorale aanpak door de wet van 25 augustus 2012¹, de evaluatie van de Arbeidsrelatiewet, voor wat de criteria betreft, zich dient te concentreren op de genomen sectorale regelingen.

De Raad heeft in zijn vroegere werkzaamheden² steeds het belang benadrukt van een sectorale aanpak om de problematiek van schijnzelfstandigheid en schijnwerknemerschap doeltreffender te bestrijden. De sectoren zijn immers het best op de hoogte van de realiteit op het terrein en bijgevolg het best geplaatst om specifieke criteria uit te werken die eigen zijn aan de betrokken sector of activiteiten of beroepen die in de sector worden uitgeoefend.

---

¹ Wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van Titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft.

² Advies nr. 1.805 van 27 juni 2012; Advies nr.1.821 van 30 oktober 2012 en Aanbeveling nr. 23 van 30 oktober 2012.

De Raad stelde vast dat hij over onvoldoende informatie beschikte om die beoordeling van de sectorale regelingen te maken, vandaar dat hij het opportuun achtte om de sectoren te bevragen via de tussenkomst van de FOD WASO. In het advies nr. 1.970 werd gevraagd om volgende vragen aan de betrokken paritaire comités te stellen:

1. of het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet als afdoende wordt bestempeld of dat dit aanpassingen vereist; in het bijzonder,
  - de 4 algemene criteria (art. 333);
  - de mogelijkheid om naast de algemene criteria voor één of meerdere beroepen of sectoren aanvullende specifieke criteria op te stellen (artn. 334 en 335);
  - de 9 specifieke criteria en een weerlegbaar vermoeden voor de arbeidsrelaties in 4 sectoren (art. 337/1, § 1 en art. 337/2, § 1 en 2);
2. of de specifieke criteria die in hun sector werden uitgewerkt (in toepassing van art. 337/1, § 2 en/of art. 337/2, § 3) als aangepast en efficiënt kunnen beoordeeld worden;
3. indien geen specifieke criteria in hun sector werden uitgewerkt, wat de redenen hiervoor zijn (en of het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet dientengevolge als afdoende wordt bestempeld, zie vraag 1); en
4. of de Arbeidsrelatiewet in hun sector wordt ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen en welke andere instrumenten hier naar hun oordeel zouden kunnen toe bijdragen.

De Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO heeft op 19 augustus 2016 aan de Raad een overzicht bezorgd van de antwoorden van de paritaire comités. Dit overzicht werd geactualiseerd tot en met 17 augustus 2016 en wordt als bijlage bij dit rapport gevoegd.

De Raad heeft tijdens zijn werkzaamheden dan ook kunnen rekenen op de bereidwillige medewerking van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO die hij daarvoor bedankt. Daarnaast wenst de Raad ook de paritaire comités te bedanken voor hun waardevolle medewerking.

II. EVALUATIE CRITERIA ARBEIDSRELATIEWET

A. Sectorale aanpak

De Raad heeft vastgesteld dat de wetgever met de wijzigingen in de Arbeidsrelatiewet door de wet van 25 augustus 2012 gekozen heeft voor een sectorale aanpak. Deze sectorale aanpak laat toe dat sectoren een aanpak op maat kunnen uitwerken.

Voor een aantal sectoren of activiteiten die volgens de Arbeidsrelatiewet een risico inhouden op schijnzelfstandigheid of schijnwerknemerschap geldt een weerlegbaar vermoeden van het al dan niet bestaan van een band van ondergeschiktheid (art. 337/1, § 1). Dit vermoeden kan worden uitgebreid naar andere sectoren of activiteiten bij koninklijk besluit (art. 337/1, § 2). Daarvoor dient een wettelijk bepaalde adviesprocedure in acht te worden genomen.

Een arbeidsrelatie wordt weerlegbaar vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn wanneer meer dan de helft van de 9 criteria vermeld in art. 337/2, § 1 vervuld zijn. Wanneer blijkt dat meer dan de helft van deze criteria niet vervuld zijn dan wordt de arbeidsrelatie weerlegbaar vermoed een zelfstandigenovereenkomst te zijn (art. 337/2, § 2). De wettelijke criteria van het vermoeden kunnen evenwel bij koninklijk besluit volgens een wettelijk bepaalde adviesprocedure worden aangevuld of vervangen door specifieke criteria die eigen zijn aan één of meerdere sectoren, één of meerdere beroepen, één of meerdere categorieën van beroepen of één of meerdere beroepsactiviteiten (art. 337/2, § 3).

De paritaire comités die volgens de Arbeidsrelatiewet niet worden geacht een bijzonder risico op schijnzelfstandigheid of schijnwerknemerschap in te houden, kunnen indien zij dit wenselijk achten specifieke criteria vaststellen ter aanvulling van de in de wet bepaalde algemene criteria (artn. 334 en 335) volgens dezelfde modaliteiten als bij de risicosectoren. Het betreft specifieke criteria die eigen zijn aan één of meerdere sectoren, één of meerdere beroepen, één of meerdere categorieën van beroepen of één of meerdere beroepsactiviteiten.

Gelet op deze sectorale aanpak is de Raad van oordeel dat een evaluatie van de Arbeidsrelatiewet, wat de criteria betreft, zich dient te concentreren op de genomen sectorale regelingen. Een beoordeling van deze sectorale regelingen behelst dat de sectoren worden bevraagd over het bestaande wettelijk kader, de Arbeidsrelatiewet.

B. Antwoorden van de paritaire comités

Via de tussenkomst van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de FOD WASO heeft de Raad kennisgenomen van een derdtal antwoorden van de paritaire (sub)comités.

De Raad stelt hierbij in eerste instantie vast dat de reactie van de sectoren verschillend is afhankelijk van de mate waarin schijnzelfstandigheid of schijnwerknemerschap voorkomt in de sector.

Sectoren die niet geconfronteerd worden met de problematiek van schijnzelfstandigheid of schijnwerknemerschap hebben dan ook geen opmerkingen betreffende het bestaande wettelijk kader.

Sectoren die wel geconfronteerd worden met de problematiek van schijnzelfstandigheid of schijnwerknemerschap en waarvoor specifieke criteria werden vastgelegd in een koninklijk besluit voor de toepassing van het weerlegbaar vermoeden zijn over het algemeen tevreden met de vastgelegde specifieke criteria en de wetgeving.

Evenwel formuleren een aantal paritaire comités in het kader van deze bevraging enkele concrete bezorgdheden. De Raad gaat hier dieper op in.

- Vooreerst constateert de Raad dat niettegenstaande het Paritair Comité voor de bedienden uit de internationale handel (PC 226), het vervoer en de logistiek vragende partij is om specifieke criteria vast te leggen voor de toepassing van het weerlegbaar vermoeden in een koninklijk besluit (in toepassing van art. 337/1, § 2 en/of art. 337/2, § 3), hier geen gevolg aan werd gegeven. Het paritaire comité vraagt zich dan ook af wat de onderliggende reden is. Hij verzoekt opnieuw dat deze specifieke criteria worden opgenomen in een koninklijk besluit.
- In dezelfde zin stelt de Raad vast dat het Paritair Comité voor de Vlaamse welzijns- en gezondheidssector (PC 331) ook vragende partij is voor het vastleggen van specifieke criteria voor de toepassing van het weerlegbaar vermoeden in een koninklijk besluit. Ook hier werd geen gevolg aan gegeven. Het paritaire comité vraagt zich dan ook af wat de onderliggende reden is en verzoekt opnieuw dat deze specifieke criteria worden opgenomen in een koninklijk besluit. Desalniettemin, gelet op de eerder recente uitbreiding van het ressort van het PC 331 met de subsector van (zelfstandige) kinderopvang, en gelet op de specificiteit van de kinderopvang, wensen de sociale partners dat de Raad in kennis wordt gesteld dat er een nieuw initiatief door het PC 331 zal genomen worden.

- Daarnaast merkt de Raad op dat het Paritair Comité voor de schoonmaak (PC 121) die volgens de Arbeidsrelatiewet geacht wordt een bijzonder risico op schijnzelfstandigheid of schijnwerknemerschap in te houden, de voorkeur geeft aan de invoering van een weerlegbaar vermoeden van het bestaan van een arbeidsovereenkomst in de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten en in het RSZ-besluit in plaats van het uitwerken van eigen specifieke criteria voor de toepassing van het weerlegbaar vermoeden in het kader van de Arbeidsrelatiewet.

- Vervolgens stelt de Raad vast dat een aantal paritaire comités³ waarvoor specifieke criteria werden vastgelegd in een koninklijk besluit voorstellen om samen met de bevoegde inspectiediensten deze criteria te evalueren zodat op het terrein daadwerkelijke controles plaatsvinden. Ze hebben immers van de inspectiediensten vernomen dat het verifiëren van het bestaan van de algemene en de specifieke criteria als te zwaar wordt ervaren. Het gebrek aan handhaving op het terrein is eveneens een grote bezorgdheid in de strijd tegen buitenlandse schijnzelfstandigen.

- Wat de problematiek van oneerlijke concurrentie door sociale dumping betreft, verwijst de Raad naar het verzoek van het Paritair Subcomité voor de luchtvaartmaatschappijen (PC 315.02) om de dwingende bepalingen van het Belgisch arbeidsrecht toe te passen op het vliegend personeel dat in België is tewerkgesteld door buitenlandse maatschappijen die vanuit België opereren. Hierbij wordt verwezen naar het arrest Koelzsch van het Hof van Justitie⁴ waarin de notie “plaats van gewoonlijke tewerkstelling” in het geval dat de werknemer zijn werkzaamheden in meer dan één verdragsluitende staat verricht wordt gedefinieerd als “de plaats waar of van waaruit de werknemer het belangrijkste deel van zijn verplichtingen jegens zijn werkgever vervult”. De Raad merkt hierbij op dat het Arbeidshof van Bergen in zijn arrest van 18 maart 2016⁵ een prejudiciële vraag heeft gesteld aan het Hof van Justitie omtrent de interpretatie van de notie “plaats van gewoonlijke tewerkstelling” in de luchtvaartsector.

---

³ Het Paritair Comité voor de voedingsnijverheid (PC 118); het Paritair Comité voor het bouwbedrijf (PC 124), het Paritair Subcomité voor de elektriciens (PSC 149.01) en het Paritair Comité voor de bewakings- en/of toezichtsdiensten (PC 317).

⁴ HvJ 15 maart 2011, nr. C-29/10, Koelzsch; Zie ook HvJ 15 december 2011, nr. C-384/10, Voogsgaard.

⁵ Arbh. Bergen 18 maart 2016, nr. 2013/AM/441.

De Raad herinnert in dit kader aan het advies nr. 1.982 van 4 mei 2016 betreffende de omzetting van de handhavingsrichtlijn (2014/67/EU) en aan de tekst die door de transportsector werd voorgesteld en bij dit advies werd gevoegd. In punt 15 van het plan voor eerlijke concurrentie van de transportsector dat op 3 februari 2016 werd ondertekend is opgenomen dat met betrekking tot de omzetting van de handhavingsrichtlijn (2014/67/EU) in Belgisch recht “wordt bekeken op welke wijze het arrest Koelzsch omgezet kan worden in Belgisch recht en toepassing gemaakt kan worden van het beginsel dat de arbeidsovereenkomst wordt beheerst door het recht van het land of het land van waaruit de werknemer ter uitvoering van de overeenkomst gewoonlijk zijn arbeid verricht”. In het advies nr. 1.982 vraagt de Raad dat op basis van een akkoord in de transportsector de bij het advies gevoegde tekst wordt opgenomen in de Belgische regelgeving.

De Raad heeft in het kader van zijn werkzaamheden vernomen dat een wetgevend initiatief inzake de leer van het arrest Koelzsch in voorbereiding is. Hij vraagt om hiervan op de hoogte te worden gehouden.

Aangaande de werking van de Arbeidsrelatiewet in het kader van grensoverschrijdende sociale dumping verwijst de Raad naar zijn advies nr. 1.970 van 26 januari 2016. In het advies heeft de Raad zich gebogen over de mogelijkheden inzake de aanpak van grensoverschrijdende sociale dumping binnen het huidige reglementaire kader waarbij wordt opgeworpen dat de Arbeidsrelatiewet ook in deze problematiek een bijdrage kan leveren.

III. SLOTBESCHOUWING

In het licht van deze evaluatie vraagt de Raad dat, met het oog op een doeltreffender aanpak van de problematiek van schijnzelfstandigen, rekening wordt gehouden met de bovenvermelde bezorgdheden van de paritaire comités, gelet op het feit dat de sectoren het best op de hoogte zijn van de realiteit op het terrein.

Hij vraagt om op de hoogte te worden gehouden van de stappen die worden ondernomen om aan deze bezorgdheden tegemoet te komen en van de eventuele regelgevende initiatieven die in dat verband zouden worden genomen.

De Raad houdt zich de mogelijkheid voor om de werkzaamheden te hervatten al naargelang het gevolg dat aan dat rapport zal worden gegeven. Hij herinnert eraan dat hij in deze problematiek een coördinerende rol wil spelen, zoals vermeld in de aanbeveling nr. 23 van 30 oktober 2012 aan de paritaire comités. Hij wenste namelijk op de hoogte te worden gebracht van de resultaten van de interne besprekingen door de paritaire comités zodat de coherentie wordt gewaarborgd in het kader van de sectorale aanpak.

BIJLAGE

Overzicht FOD WASO - Evaluatie van de arbeidsrelatieswet – Bevraging van de paritaire comités.

Stand van zaken op 17/08/2016

<u>P(S)C</u>	<u>Antwoord op de vragen gesteld door de NAR</u>
102.06	Geen relevantie voor de sector. De sector is goed georganiseerd m.b.t. tewerkstelling van grensarbeiders.
105	De leden van het paritair comité voor de non-ferrometalen (PC 105) hebben in plenaire vergadering van 20.06.2016 kennis genomen van de nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 betreffende de evaluatie van de arbeidsrelatieswet en de bevraging van de paritaire comités. De leden merken op dat het huidige wetgevend kader voldoende is. In de sector werden er geen specifieke criteria uitgewerkt omdat er geen vraag naar of behoefte aan was. In de sector is de `normale' arbeidsrelatie een arbeidsovereenkomst, de relatie in de vorm van een aannemingsovereenkomst is de uitzondering.
106.03	<u>Betreft: nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 - Evaluatie van de arbeidsrelatieswet – bevraging van de paritaire comités.</u> Het antwoord van de sector luidt dat er geen specifieke problemen ter zake zijn in de sector.
109	Het paritair comité nr. 109 en 215 heeft in vergadering van 28/6 deze evaluatie doorgevoerd mbt tot de kleding en confectie en stelt dat er geen specifieke criteria in de sector werden vastgesteld en dat er actueel geen problemen zijn in de sector hieromtrent. De leden van het PC stellen wel waakzaam te zijn en te reageren als er zich problemen zouden voordoen.
110	<u>Betreft: nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 - Evaluatie van de arbeidsrelatieswet – bevraging van de paritaire comités.</u> Zoals in deze nota wordt gesteld omvat de wet onder meer : - De vaststelling van algemene criteria en de mogelijkheid om specifieke criteria uit te werken die van toepassing zijn op een sector of op één of meerdere beroepen of categorieën van beroepen. Het paritair comité nr. 110 heeft in vergadering van 26 april 2016 deze evaluatie doorgevoerd mbt tot de textielverzorgingssector en stelt dat er geen specifieke criteria in de sector werden vastgesteld en dat ook de toepassing van de algemene criteria niet geëvalueerd kunnen worden gelet op het feit dat de sociale partners geen kennis hebben van schijnzelfstandigheid/schijnwerknemerschap in de sector.
113.04	De leden van het paritair comité voor de pannbakkerijen (Psc 113.04) hebben in plenaire vergadering van 29ft.06.2016 kennis genomen van de nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 betreffende de evaluatie van de arbeidsrelatieswet en de bevraging van de paritaire comités. De leden merken op dat het huidige wetgevend kader voldoende is. In de sector werden er geen specifieke criteria uitgewerkt omdat er geen vraag naar of behoefte aan was.

118	<p>« La commission paritaire 118 de l'Industrie alimentaire a pris connaissance de la demande du CNT concernant l'évaluation de la loi sur la nature des relations de travail (Titre XIII. Nature des relations de travail de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 tel qu'il a été modifié par la loi du 25 août 2012).</p> <p>Les partenaires sociaux de l'Industrie alimentaire souhaitent tout d'abord souligner que cette législation leur paraît plus particulièrement viser les activités du sous-secteur de la viande (abattoirs, ateliers de découpe et entreprises de transformation de la viande) lequel fait, au passage, déjà l'objet d'une attention particulière de la commission paritaire. En effet, à l'initiative de la CP 118, une convention de partenariat a été conclue avec les inspections sociales et l'AFSCA. Un cadre juridique a également été défini en matière de responsabilité solidaire en cas de dettes sociales/fiscales ainsi que pour l'enregistrement des présences.</p> <p>En réponse au CNT, les partenaires confirment n'avoir pas fait usage de la possibilité offerte par la loi sur la nature des relations de travail de fixer des critères spécifiques pour les activités de la viande. Ce choix résulte du constat posé unanimement (sur base de la réalité de terrain et après consultation de divers experts, tels que les représentants des services d'inspection signataires de la convention de partenariat) qu'il n'existe pas actuellement de critère particulier susceptible d'apporter une plus-value dans un cadre tel que celui posé par la législation précitée.</p> <p>Malgré des efforts du secteur pour lutter contre la fraude sociale, le recours aux faux indépendants reste difficile à combattre. Les services d'inspection communiquent qu'il est très compliqué de démontrer le recours à des faux indépendants sur base des critères généraux. Des critères spécifiques rendraient cette tâche encore plus ardue. Nous demandons dès lors aussi une évaluation des critères généraux en collaboration avec les services d'inspection concernés ».</p>
119	Er zijn geen opmerkingen te formuleren
120	<p><u>Betref: nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 - Evaluatie van de arbeidsrelatiewet – bevraging van de paritaire comités.</u></p> <p>Zoals in deze nota wordt gesteld omvat de wet onder meer :</p> <ul style="list-style-type: none"> - De vaststelling van algemene criteria en de mogelijkheid om specifieke criteria uit te werken die van toepassing zijn op een sector of op één of meerdere beroepen of categorieën van beroepen. <p>Het paritair comité nr. 120 en 214 heeft in vergadering van 25 april 2016 en 23 mei 2016 deze evaluatie doorgevoerd mbt tot de textielsector en stelt dat er geen specifieke criteria in de sector werden vastgesteld en dat ook de toepassing van de algemene criteria niet geëvalueerd kunnen worden gelet op het feit dat de sociale partners geen kennis hebben van schijnzelfstandigheid/schijnwerknemerschap in de sector.</p>
121	<p>Monsieur le Directeur général,</p> <p>Votre note (COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327) a été portée à la connaissance des porteparoles de la CP 121 dès sa réception le 19 avril dernier et a fait l'objet d'une inscription à l'ordre du jour des travaux de la réunion plénière de la CP 121 ce mardi 11 mai 2016.</p> <p>A cette occasion et pour toute réponse aux questions posées par le Conseil National du Travail, les partenaires sociaux me prient de rappeler la position qu'ils avaient unanimement adoptée le 14 mai 2013 et qui reste, de leur point de vue, de stricte actualité.</p> <p>Vous trouverez donc à ce propos ci-attachés les courriers transmis le 29 mai 2013 à Madame Monica De Coninck, Ministre de l'Emploi, et à Monsieur John Crombez, Secrétaire d'Etat à la lutte contre la fraude sociale et fiscale. Les partenaires sociaux de la CP 121 restent à ce jour en attente de connaître quelle(s) suite(s) y auraient été réservée(s)... ?</p>

124	<p>Na bespreking en beraadslaging verdagen de leden hun verdere werkzaamheden hieromtrent in afwachting van een bespreking met de verantwoordelijken van de AD Toezicht op de Sociale wetten en/of SIOD om na te gaan wat de ervaring op het terrein is. Zij hebben de indruk en dit aan de hand van bepaalde opgevangen signalen dat er weinig of niets gebeurt aangezien men de sectorale geldende criteria als te zwaar beschouwd.</p> <p>De leden van het paritair comité zijn dan ook vragende partij om met de bevoegde inspectiedienst en/of SIOD na te gaan op welke manier de bestaande criteria al of niet dienen aangepast te worden waardoor op het terrein een daadwerkelijke controle kan plaatsvinden.</p>
127.00 127.02	<p><i>Vraag 1. Is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende of vereist dit aanpassingen?</i> "De sociale partners van PC 127 hebben noch positieve noch negatieve kritiek op het huidig wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet"</p> <p><i>Vraag 2. Kunnen de specifieke criteria die in de sector werden uitgewerkt als aangepast en efficiënt beoordeeld worden?</i> Niet van toepassing in de sector 127 en subsector 127.02: dus bijgevolg ook niet te beoordelen.</p> <p><i>Vraag 3 Indien geen specifieke criteria in de sector werden uitgewerkt, wat waren hiervoor dan de redenen?</i> Men voelde niet direct de nood aan wettelijk bekrachtigde en specifieke criteria of vermoedens voor de sector "Handel in Brandstoffen".</p> <p><i>Vraag 4 Wordt de Arbeidsrelatiewet in de sector ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen? Welke andere instrumenten zouden hier naar het oordeel van het PC kunnen toe bijdragen?</i> De Arbeidsrelatiewet wordt door de sociale partners niet beschouwd, en dus evenmin gebruikt, als een instrument dat nuttig kan gebruikt worden in de strijd tegen (grensoverschrijdende) sociale fraudemechanismen. Er werden geen suggesties naar eventueel andere instrumenten geformuleerd.</p>
129	Geen relevantie voor de sector
136	Geen relevantie voor de sector
139	<p><i>Vraag 1. Is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende of vereist dit aanpassingen?</i> "Eigenlijk is het huidige wetgevende kader van de Arbeidsrelatiewet onvoldoende om schijnzelfstandigen in de sector van de binnenscheepvaart tegen te gaan. En zowel werknemers alsook werkgevers zijn hier het slachtoffer van misbruiken die dus ook in de binnenscheepvaart wel degelijk voorkomen. Indien de Arbeidsrelatiewet zou hervormd worden, dan zou dit zeer grondig moeten gebeuren en eerder via een fundamenteel nieuwe wetgevende systematiek, dan door bijkomende aanpassingen en aanvullingen op de huidige wetteksten van de Arbeidsrelatiewet."</p> <p>"Maar zelfs als een nieuwe arbeidsrelatiewet er zou komen, verwachten de sociale partners van het PC 139 daar geen meerwaarde van voor hun specifieke sector. Er is immers geen handhavingsbeleid: geen TSW-controles op binnenschepen binnen de territoriale wateren, en uiteraard al zeker niet op Belgische binnenschepen die buiten het Belgisch grondgebied varen..."</p>

	<p><i>Vraag 2. Kunnen de specifieke criteria die in de sector werden uitgewerkt als aangepast en efficiënt beoordeeld worden?</i> Niet van toepassing in de binnenscheepvaartsector: dus bijgevolg ook niet te beoordelen.</p> <p><i>Vraag 3 Indien geen specifieke criteria in de sector werden uitgewerkt, wat waren hiervoor dan de redenen?</i> Zie het 2de onderdeel van hun antwoord op vraag 1: bij gebreke aan handhavingsbeleid heeft het niet veel zin om specifieke en wettelijk vastgelegde criteria voor binnenscheepvaart aan de wetgever te vragen.</p> <p><i>Vraag 4 Wordt de Arbeidsrelatiewet in de sector ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen? Welke andere instrumenten zouden hier naar het oordeel van het PC kunnen toe bijdragen?</i> De Arbeidsrelatiewet wordt door de sociale partners niet beschouwd, en dus evenmin gebruikt, als een instrument dat nuttig kan gebruikt worden in de strijd tegen nochtans in de sector binnenscheepvaart wel degelijk voorkomende (grensoverschrijdende) sociale fraudemechanismen.</p>
<p>140.01 140.02 140.03 140.05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • PARITAIR SUBCOMITE VOOR DE AUTOBUSSEN EN AUTOCARS <p>De sociale partners van deze sector stellen vast dat de sectorspecifieke criteria die zij aangemeld hebben bij de toenmalige Minister van Werk integraal werden overgenomen in het desbetreffend KB dd. 29 oktober 2013.</p> <p>De sociale partners stellen wel vast dat het fenomeen van de schijnzelfstandigen in hun sector onbestaande is : in de realiteit is de sector van de autobussen en de autocars geen risicosector.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PARITAIR SUBCOMITE VOOR DE TAXI'S <p>De sociale partners van deze sector stellen vast dat de sectorspecifieke criteria die zij aangemeld hebben bij de toenmalige Minister van Werk integraal werden overgenomen in het desbetreffend KB dd. 29 oktober 2013.</p> <p>Evenwel benadrukken de sociale partners van deze sector dat de merite van de Arbeidsrelatiewet inzake het bestrijden van schijnzelfstandigheid compleet wordt weggeblazen door de recente initiatieven op wetgevend vlak inzake het faciliteren van de deeleconomie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PARITAIR SUBCOMITE VOOR HET WEGVERVOER EN DE LOGISTIEK VOOR REKENING VAN DERDEN <p>De sociale partners van deze sector stellen vast dat de sectorspecifieke criteria die zij aangemeld hebben bij de toenmalige Minister van Werk niet integraal werden overgenomen in het desbetreffend KB dd. 29 oktober 2013.</p> <p>Verder kon in dit PsC onder de zetelende organisaties geen eensgezind standpunt genoteerd worden op de vraagstelling vanwege de NAR.</p> <ul style="list-style-type: none"> • PARITAIR SUBCOMITE VOOR DE VERHUIZING <p>De sociale partners van deze sector opteerden voor het aanhouden van de 9 specifieke criteria bepaald in de Arbeidsrelatiewet voor de activiteiten van onroerende werken, bewaking, schoonmaak en transport , zonder één of meerdere van deze 9 criteria te vervangen.</p>

	<p>Op vraag 4 in de vraagstelling vanwege de NAR geven de sociale partners van deze sector nog volgende elementen mee :</p> <p>De arbeidsrelatiewet wordt onvoldoende ingezet bij grensoverschrijdende fraudemechanismen, want er is te weinig controle.</p> <p>Controle is ook moeilijk omdat de buitenlandse bedrijven die hier verhuizingen komen uitvoeren met voertuigen die de naam van het bedrijf waarvoor ze werken niet vermelden. Het is ook onmogelijk om de eigenaar van deze voertuigen op te sporen via de nummerplaat. Een verhuis duurt ook maar enkele uren, zodat het moeilijk is om te weten op welk ogenblik er ergens een verhuis plaatsvindt.</p> <p>Buitenlandse bedrijven die willen frauderen vragen immers geen A1 aan en doen evenmin voorafgaandelijk een DIMONA aangifte. Indien zulke bedrijven gepakt worden zou er veel harder moeten worden opgetreden, zowel tegen de opdrachtgever als tegen de uitvoerders van de verhuis. Bv. inbeslagname van de voertuigen, ter plaats betalen van de boetes, identificatiegegevens van de uitvoerders opslaan in een databank, ...</p> <p>Andere instrumenten die mogelijk zijn : een betere identificatie van verhuizers (zelfstandigen of personeel) door een veralgemening van de verhuizerskaart, de erkenning van het beroep van verhuizer en van verhuisliftoperator, ...</p>
144	<p>Wat de vragen van de Nationale Arbeidsraad betreft, geven het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en het Paritair Comité voor de landbouw de onderstaande antwoorden :</p> <p>1. Is het wetgevend kader afdoende ?</p> <p>De sociale partners van het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en voor de Landbouw zijn van oordeel dat de wettelijk voorziene mogelijkheid om naast de vier algemene criteria ook voor bepaalde sectoren aanvullende specifieke criteria te voorzien, in een voldoende mate toelaat om rekening te houden met de specifieke situatie in de bedoelde sectoren . De criteria kunnen dermate bepaald worden dat een aangepaste beoordeling per sector mogelijk is . Het wetgevend kader wordt dan ook als voldoende afdoend beschouwd .</p> <p>2. De criteria die voorzien zijn voor de land – en tuinbouw</p> <p>De sociale partners van het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en voor de Landbouw zijn van oordeel dat specifieke criteria die zij zelf opgesteld hebben voor de sectoren land- en tuinbouw aan de sector aangepast zijn en als efficiënt kunnen beschouwd worden . De criteria zijn ook in die zin opgesteld dat ze rekening houden met de bijzondere karakteristieken van de land – en tuinbouwsector .</p> <p>3 . Wat, indien er geen specifieke criteria werden voorzien?</p> <p>In de land – en tuinbouw zijn er specifieke criteria voorzien . Deze vraag is dan ook niet van toepassing.</p> <p>4. Grensoverschrijdende fraudemechanismen</p> <p>De sociale partners van het partners van het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en de Landbouw zijn van mening dat de specifieke criteria die voor de groene sectoren zijn uitgewerkt een belangrijke rol spelen in de strijd tegen de schijnzelfstandigheid zowel in België als in de grensoverschrijdende gevallen van schijnzelfstandigheid . Ze zijn evenwel van oordeel dat de Limosa-meldingen ook bijkomend in een ruimere mate zouden moeten bestudeerd worden om fraudemechanismen op te sporen .</p>
145	<p>Wat de vragen van de Nationale Arbeidsraad betreft, geven het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en het Paritair Comité voor de landbouw de onderstaande antwoorden :</p>

	<p>1. Is het wetgevend kader afdoende ? De sociale partners van het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en voor de Landbouw zijn van oordeel dat de wettelijk voorziene mogelijkheid om naast de vier algemene criteria ook voor bepaalde sectoren aanvullende specifieke criteria te voorzien, in een voldoende mate toelaat om rekening te houden met de specifieke situatie in de bedoelde sectoren . De criteria kunnen dermate bepaald worden dat een aangepaste beoordeling per sector mogelijk is . Het wetgevend kader wordt dan ook als voldoende afdoend beschouwd .</p> <p>2. De criteria die voorzien zijn voor de land – en tuinbouw De sociale partners van het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en voor de Landbouw zijn van oordeel dat specifieke criteria die zij zelf opgesteld hebben voor de sectoren land- en tuinbouw aan de sector aangepast zijn en als efficiënt kunnen beschouwd worden . De criteria zijn ook in die zin opgesteld dat ze rekening houden met de bijzondere karakteristieken van de land – en tuinbouwsector .</p> <p>3. Wat, indien er geen specifieke criteria werden voorzien? In de land – en tuinbouw zijn er specifieke criteria voorzien . Deze vraag is dan ook niet van toepassing.</p> <p>4. Grensoverschrijdende fraudemechanismen De sociale partners van het partners van het Paritair Comité voor het Tuinbouwbedrijf en de Landbouw zijn van mening dat de specifieke criteria die voor de groene sectoren zijn uitgewerkt een belangrijke rol spelen in de strijd tegen de schijnzelfstandigheid zowel in België als in de grensoverschrijdende gevallen van schijnzelfstandigheid . Ze zij evenwel van oordeel dat de Limosa-meldingen ook bijkomend in een ruimere mate zouden moeten bestudeerd worden om fraudemechanismen op te sporen .</p>
149.01	Lors de la dernière séance de la SCP (le secteur des électriciens (SCP 149/01) de l'activité sectorielle liée à la construction concernée) le 22 juin 2016, à l'unanimité les membres ont souhaité se rallier à la position de la CP 124 des ouvriers de la construction concernant l'évaluation de la loi sur la nature de la relation de travail.
214	<p><u>Betreft: nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 - Evaluatie van de arbeidsrelatiewet – bevraging van de paritaire comités.</u></p> <p>Zoals in deze nota wordt gesteld omvat de wet onder meer :</p> <ul style="list-style-type: none"> - De vaststelling van algemene criteria en de mogelijkheid om specifieke criteria uit te werken die van toepassing zijn op een sector of op één of meerdere beroepen of categorieën van beroepen. <p>Het paritair comité nr. 120 en 214 heeft in vergadering van 25 april 2016 en 23 mei 2016 deze evaluatie doorgevoerd mbt tot de textielsector en stelt dat er geen specifieke criteria in de sector werden vastgesteld en dat ook de toepassing van de algemene criteria niet geëvalueerd kunnen worden gelet op het feit dat de sociale partners geen kennis hebben van schijnzelfstandigheid/schijnwerknemerschap in de sector.</p>
215	Het paritair comité nr. 109 en 215 heeft in vergadering van 28/6 deze evaluatie doorgevoerd mbt tot de kleding en confectie en stelt dat er geen specifieke criteria in de sector werden vastgesteld en dat er actueel geen problemen zijn in de sector hieromtrent. De leden van het PC stellen wel waakzaam te zijn en te reageren als er zich problemen zouden voordoen.
221	Geen relevantie voor de sector
222	Geen relevantie voor de sector
224	De leden van het paritair comité voor de bedienden van de non-ferrometalen (PC 224) hebben in plenaire vergadering van 21.06.2016 kennis genomen van de nota COA/RCT/AD/27/MW/2016-3327 betreffende de evaluatie van de arbeidsrelatiewet en de bevraging van de paritaire comités. De leden merken op dat het huidige wetgevend

	<p>kader voldoende is. In de sector werden er geen specifieke criteria uitgewerkt omdat er geen vraag naar of behoefte aan was. In de sector is de 'normale' arbeidsrelatie een arbeidsovereenkomst, de relatie in de vorm van een aannemingsovereenkomst is de uitzondering.</p>
226	<p>Geachte heer Directeur-Generaal,</p> <p>De sociale partners van het PC 226 hebben zich in hun zitting van 6 juni 2016 gebogen over uw nota "Evaluatie van de Arbeidsrelatiewet".</p> <p>Voorafgaandelijk stellen de sociale partners dat zij in antwoord op de brief van Minister De Coninck van 8/10/2012 binnen de 4 maanden en conform de procedure van art 335 van de arbeidsrelatiewet, een unaniem advies hebben verstrekt op 7/1/2013 tot wijziging van de specifieke criteria van de Arbeidsrelatiewet (wijziging van de criteria van artikel 337/2, §1 van de Programmawet van 27/12/2006) ^(*). Hierop hebben zij echter nooit een reactie gekregen en zij vragen zich dan ook af waarom hun unaniem advies geen gevolg heeft gekregen. Zou u kunnen nagaan waarom hun advies niet gevolgd is ?</p> <p>Die feedback is van belang omdat de sociale partners naar aanleiding van de huidige bevraging door de NAR de Minister van Werk opnieuw wil verzoeken om deze criteria op te nemen in een Koninklijk Besluit (volgens de procedure in art 335 van de Arbeidsrelatiewet). Het is bovendien belangrijk voor de sociale partners dat de criteria integraal en ongewijzigd worden overgenomen.</p> <p>M.b.t. de bevraging van de NAR formuleerden de sociale partners de volgende antwoorden :</p> <p><i>Vraag 1. Is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende of vereist dit aanpassingen ?</i></p> <p>In het algemeen is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende. Indien echter de eigen lijst van criteria opgenomen was in een KB dan zou het wetgevend kader beter beantwoorden aan de noden van het PC 226.</p> <p><i>Vraag 2. Kunnen de specifieke criteria die in de sector werden uitgewerkt als aangepast en efficiënt beoordeeld worden ?</i></p> <p>De specifieke criteria (zie hiervoor) werden niet in een KB overgenomen. In die omstandigheden kan moeilijk op vraag 2 een antwoord worden geformuleerd.</p> <p><i>Vraag 3 Indien geen specifieke criteria in de sector werden uitgewerkt, wat waren hiervoor dan de redenen ?</i></p> <p>Er werden wel specifieke criteria uitgewerkt door de sector (zie bijgevoegd unaniem advies), maar deze zijn niet opgenomen in een KB. Hierover heeft het PC 226 nooit feedback gekregen.</p> <p><i>Vraag 4 Wordt de Arbeidsrelatiewet in de sector ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen ? Welke andere instrumenten zouden hier naar het oordeel van het PC kunnen toe bijdragen ?</i></p> <p>Het PC heeft geen informatie over gevallen van grensoverschrijdende fraudemechanismen en kan dan ook moeilijk deze vraag beantwoorden. Zij verwijst naar recente initiatieven die genomen worden op dit vlak door de Europese Commissie en die kunnen bijdragen tot het bestrijden van dit fenomeen.</p>
301	<p>Na bespreking en beraadslaging zijn de leden van oordeel dat het huidig wetgevend kader als afdoende wordt bestempeld.</p>

315.01	<p><i>Vraag 1. Is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende of vereist dit aanpassingen?</i></p> <p>"De leden van PSC 315.01 vinden het huidige wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende ."</p> <p><i>Vraag 2. Kunnen de specifieke criteria die in de sector werden uitgewerkt als aangepast en efficiënt beoordeeld worden?</i></p> <p>"Niet van toepassing in de sector 315.01: dus bijgevolg ook niet te beoordelen."</p> <p><i>Vraag 3 Indien geen specifieke criteria in de sector werden uitgewerkt, wat waren hiervoor dan de redenen?</i></p> <p>"Momenteel werd dit door PSC 315.01 niet opportuun geacht. Weliswaar werd door een werknemersvertegenwoordiger opgeworpen dat er de facto misschien wel sommige onderaannemers in de sector opereren met enerzijds een ongebreideld aantal overuren van hun werknemers, anderzijds een toch op het eerste gezicht rare kostenzetting. Daartegenover merken de Werkgeversvertegenwoordigers op dat bepaalde zelfstandige subcontractors in hun sector nu eenmaal een noodzakelijke realiteit is, waarvan soms gebruik gemaakt wordt, doch nooit structureel: veelal omdat het om supergespecialiseerde activiteiten gaat die Belgische werkgevers van deze sector veelal niet in eigen huis hebben (vb. plaatslagers).</p> <p><i>Vraag 4 Wordt de Arbeidsrelatiewet in de sector ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen ? Welke andere instrumenten zouden hier naar het oordeel van het PC kunnen toe bijdragen?</i></p> <p>De Arbeidsrelatiewet wordt door de sociale partners niet beschouwd, en dus evenmin gebruikt, als een instrument dat nuttig kan gebruikt worden in de strijd tegen (grensoverschrijdende) sociale fraudemechanismen.</p> <p>Er werden geen suggesties naar eventueel andere instrumenten geformuleerd.</p>
315.02	<p><i>Vraag 1. Is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende of vereist dit aanpassingen?</i></p> <p>"Is er onder de sociale partners van de sector der luchtvaartmaatschappijen discussie mogelijk over de vraag of het huidige wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet voldoende is dan wel nog verdere aanpassingen behoeft, dan zijn ze er het wél duidelijk unaniem over eens dat zowel de werkgevers als de werknemers van de sector duidelijk slachtoffer zijn van (grensoverschrijdende) sociale misbruiken, en dat er in de eerste plaats een juister Belgisch handhavingsbeleid moet komen: de Arbeidsrelatiewet en het regime van de 4 algemene criteria moet eerst en vooral toegepast worden! De afwijzing van het Belgisch Arbeidsrecht (en sociale zekerheidsrecht) als toepasselijke normen op nochtans duidelijk in en vanuit Belgisch grondgebied opererende luchtvaartmaatschappijen, blijft de sociale partners van PSC 315.02 een duidelijke doorn in het oog. Men heeft dit al meermaals gemeld aan de overheid. Zonder die anomalie, ondanks het unaniem advies van PSC 315.02 dd. 12/10/2012 aan toenmalig Minister Monica De Coninck, zijn er vandaag géén grote hefbomen om in te grijpen in de nochtans reële en concurrentieverstorende sociale fraude."</p> <p><i>Vraag 2. Kunnen de specifieke criteria die in de sector werden uitgewerkt als aangepast en efficiënt beoordeeld worden?</i></p> <p>"Niet van toepassing in de sector 315.02: dus bijgevolg ook niet te beoordelen."</p> <p><i>Vraag 3 Indien geen specifieke criteria in de sector werden uitgewerkt, wat waren hiervoor dan de redenen?</i></p> <p>"Zie omstandig antwoord op vraag 1: Vooraleer men op basis van de huidige Arbeidsrelatiewet sectorspecifieke criteria en/of regimes van weerlegbaar vermoeden laat uitwerken, dient eerst en vooral het handhavingsbeleid, en het principe van de toepasselijkheid van het Belgisch sociaal recht (inclusief die Arbeidsrelatiewet) gerealiseerd te worden. Dat de sociale partners in de toekomst gebruik zullen maken van het huidige wetgevend kader om sectorspecifieke criteria uit te werken, is evenwel geenszins uitgesloten."</p> <p><i>Vraag 4 Wordt de Arbeidsrelatiewet in de sector ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen ? Welke andere instrumenten zouden hier naar het oordeel van het PC kunnen toe bijdragen?</i></p>

	<p>Opnieuw hetzelfde antwoord en bekommernissen van de sociale partners als vermeld in antwoord op vragen 1 en 3: tav fraudemechanismen (zeker wanneer er grensoverschrijdende elementen betrokken zijn) dient eerst en vooral verzekerd te worden dat het de Belgische regels (inclusief onze Arbeidsrelatiewet) door de Belgische autoriteiten ook toepasselijk beschouwd worden.</p> <p>Hoewel de in 2012 - en ook nu nog actuele - duiding door het Europees Hof van Justitie van de internationaal privaatrechtelijke aanknopingsfactor "<i>plaats van gewoontelijke tewerkstelling</i>" en/of "<i>de plaats waar of van waaruit de werknemer het belangrijkste deel van de verplichtingen t.a.v. zijn werkgever vervult</i>" ondubbelzinnig het Belgisch arbeidsrecht toepasselijk maakt, kan men eventueel overwegen wat Frankrijk tav trouwens dezelfde luchtvaartmaatschappijen reeds in 2006 met een nationale wet heeft gedaan: een wetgevende bezegeling van de toepasselijkheid van het Belgisch recht.</p>
317	<p>Het Paritair Comité voor de bewakings- en/of toezichtsdiensten (PC 317) heeft kennis genomen van de vraag van de NAR omtrent de evaluatie van de arbeidsrelatiewet (Titel XIII. Aard van de arbeidsrelaties van de programmawet (I) van 27 december 2006 zoals gewijzigd door de wet van 25 augustus 2012).</p> <p>De sociale partners wensen de aandacht op te vestigen dat deze materie haar bijzondere aandacht geniet. Op initiatief van het paritair comité 317 werd er een principiële akkoord bereikt over een samenwerkingsakkoord dat eerlang wordt gesloten tussen de FOD Tewerkstelling, Arbeid en Sociaal Overleg, de FOD Sociale Zekerheid, de FOD Binnenlandse Zaken, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, de Sociale Inlichtingen- en Opsporingsdienst en de organisaties vertegenwoordigd in het Paritair Comité. Een juridisch kader werd uitgewerkt voor de hoofdelijke aansprakelijkheid voor sociale en belastingschulden.</p> <p>De wet van 25 augustus 2012 (B.S. 11/09/2012) heeft onder meer voor de sector van de bewakings- en/of toezichtsdiensten een weerlegbaar vermoeden van bestaan van een arbeidsovereenkomst of een zelfstandigenovereenkomst ingevoerd.</p> <p>Ondanks inspanningen vanuit de sector om sociale fraude tegen te gaan, blijft vooral schijnzelfstandigheid moeilijk te bestrijden. De inspectiediensten melden dat het zeer moeilijk is om schijnzelfstandigheid aan te tonen op basis van de algemene en specifieke criteria ondanks het weerlegbaar vermoeden voorzien door de wet. De sociale partners vragen dan ook om deze criteria te evalueren in samenwerking met de betrokken inspectiediensten.</p>
318.02	De evaluatie is momenteel niet relevant aangezien er zich momenteel geen probleem van schijnzelfstandigen voordoen in de sector ; de sector zal echter waakzaam blijven
322.01	Geen relevantie voor de sector
324	Na bespreking en beraadslaging zijn de leden van oordeel dat het huidig wetgevend kader als afdoende wordt bestempeld. Zij verwijzen in dit verband naar de bepalingen vervat in de wet van 16 mei 1938 tot regeling van de arbeidsduur in de diamantnijverheid gepubliceerd in het "Belgisch Staatsblad" van 29/05/1938)
326	Na bespreking en beraadslaging zijn: - de leden van de representatieve werkgeversorganisaties de mening toegedaan dat het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet – (de vier algemene criteria-art. 33) als afdoende wordt bestempeld;

	<p>-de werknemersvertegenwoordiging stelt dat de wetgeving te kort schiet aangezien de wetgever geen efficiënt controle mechanisme heeft ingesteld. Aan de hand van een praktijkervaring kunnen de vakorganisaties niet akkoord gaan met het feit dat in een bepaald bedrijf één iemand die niet op de Pay-rol figureert, personeelsleden instructies geeft.</p>
330	<p>Er zijn geen specifieke criteria uitgewerkt voor de sector van het PC 330 op dit moment. De vakorganisaties pleiten voor het uitwerken van specifieke criteria die voor de ganse sector zou gelden maar de werkgeversorganisaties hebben geen mandaat om hierover iets uit te werken. Voor de sector thuisverpleging is er daarentegen wel een consensus tussen werkgevers en werknemers om in de schoot van het PC 330 specifieke criteria uit te werken voor hun deelsector. Het overleg over dergelijke specifieke criteria wordt in de planning van het PC 330 opgenomen vanaf september 2016.</p>
331	<p><i>Voor haar sector heeft het PC 331:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - géén gebruik gemaakt van de mogelijkheid om naast de 4 algemene criteria ook nog aanvullende sectorspecifieke criteria op te stellen (regime 334 en 335); - <u>unaniem geformuleerde maar niet gehonoreerde paritaire adviezen</u> overgemaakt, die telkens gebruik maakten van de wettelijke mogelijkheid van een bijzonder systeem van weerlegbaar vermoeden (cfr de 9 en zelfs tot 11 uitgebreide specifieke criteria) tot vaststelling van de arbeidsrelatie in hun volledige economische sector van de Vlaamse Welzijns- en Gezondheid (regime art 337/1, §1 en 337/2, § 1 en 2); ➔ Unaniem advies PC 331 van 10/3/2014 aan minister Monica De Coninck (zie WORD attachment); ➔ identiek paritair advies PC 331 van 15/1/2015 aan Minister Kris Peeters (zie PDF-attachment); <p>De sector van PC 331 valt dus vooralsnog onder het algemeen regime van de 4 wettelijke algemene criteria (art 333 Arbeidsrelatiewet).</p> <p>M.b.t. de 4 zéér concrete vragen van de NAR formuleerden de sociale partners van het PC 331 dan ook de volgende antwoorden :</p> <p><i>Vraag 1. Is het wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet afdoende of vereist dit aanpassingen?</i></p> <p>"De leden van het PC 331 zijn het er unaniem over eens dat het huidige wetgevend kader van de Arbeidsrelatiewet –zoals deze nu bestaat – als voldoende kan worden beschouwd"</p> <p><i>Vraag 2. Kunnen de specifieke criteria die in de sector werden uitgewerkt als aangepast en efficiënt beoordeeld worden?</i></p> <p>"De leden van het PC 331 zijn unaniem ontgoocheld dat de criteria die zij met toepassing van art 337/1 en /2 hebben uitgewerkt, noch in de eerste versie door Minister De Coninck, noch in de 2de versie door Minister Peeters, niet gefinaliseerd werden in een Koninklijk Besluit. Maar de criteria die zij aanvullend hebben uitgewerkt om voor hun sector een specifiek weerlegbaar vermoeden van arbeidsrelatie te creëren, worden nog steeds als aangepast en efficiënt beoordeeld."</p> <p><i>Vraag 3 Indien geen specifieke criteria in de sector werden uitgewerkt, wat waren hiervoor dan de redenen?</i></p> <p>Gelet op de eerder recente uitbreiding van het ressort van PC 331 met de subsector van (zelfstandige) kinderopvang, en gelet op de specificiteit van de kinderopvang, wensen de sociale partners dat de NAR in kennis wordt gesteld dat er een nieuw initiatief door PC 331 zal genomen worden om sectorale criteria vast te leggen die schijnzelfstandigheid in de sector (in het bijzonder de kinderopvang) aan banden moet leggen.</p>

Vraag 4 Wordt de Arbeidsrelatiewet in de sector ingezet in het kader van het bestrijden van grensoverschrijdende fraudemechanismen ? Welke andere instrumenten zouden hier naar het oordeel van het PC kunnen toe bijdragen?

Met hun 2 voorgaande adviezen gebaseerd op deze Arbeidsrelatiewet hebben de sociale partners van de Vlaamse Welzijns- en Gezondheidssector inderdaad dit instrument willen inzetten tegen fraudemechanismen van schijnzelfstandigheid. Ze betreuren dan ook dat deze adviezen niet in een sectoraal Koninklijk Besluit zijn gefinaliseerd. Andere instrumenten worden door het PC 331 voorlopig niet gesuggereerd.